

Sygn. akt IV U 1289/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Ewa Czernecka-Kozak

Protokolant: Małgorzata Olesiak

po rozpoznaniu w dniu 06 marca 2014 roku w Nowym Sączu

na rozprawie

odwołania W. S.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 28 czerwca 2013 roku znak: (...)

w sprawie W. S.

przeciwko Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowa w N.

o ustalenie istnienia ubezpieczenia społecznego rolników

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdza, iż odwołujący się W. S. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników w zakresie ubezpieczenia chorobowego, wypadkowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego w okresie od 5 marca 2013 roku do 12 czerwca 2013 roku;

II. zasądza od Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego P. Terenowa w N. na rzecz odwołującego się W. S. kwotę 120,00 zł (sto dwadzieścia złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Sygn. akt IV U 1289/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 6 marca 2014 roku

Decyzją z dnia 28 czerwca 2013 r., znak: (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego - w oparciu o przepisy ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008r., nr 50, poz. 291 ze zm.) - stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego, macierzyńskiego i emerytalno-rentowego w stosunku do W. S. od dnia 5 marca 2013 roku do 12 czerwca 2013 roku. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że z dostarczonego w dniu 25 czerwca 2013 roku dokumentu oraz złożonego oświadczenia wynika, iż W. S. w w/w okresie przebywał w Zakładzie Karnym, a zatem nie spełnia warunków do podlegania w tym czasie ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Od powyższej decyzji odwołał się W. S. wnosząc o jej zmianę i nie wyłączenie go w wyżej wymienionym okresie z ubezpieczenia społecznego rolników. Wskazał, że od 22 maja 2006 roku regularnie opłacał składki na ubezpieczenie społeczne rolników i nie wnioskował o wyłączenie go z ubezpieczenia od dnia 5 marca 2013 roku do 12 czerwca 2013 roku. W pismach z dnia 29 sierpnia 2013 roku i z 15 października 2013 roku odwołujący podtrzymał dotychczasowe stanowisko. Dodał, że jego trzymiesięczna nieobecność w gospodarstwie rolnym spowodowana przebywaniem w areszcie śledczym nie doprowadziła do zaprzestania produkcji rolniczej – gospodarstwo było cały czas prowadzone przez członków rodziny, z którymi miał stały kontakt telefoniczny.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie wskazując, że odwołujący przebywał w areszcie śledczym w okresie od 5 marca 2013 roku do 12 czerwca 2013 roku, a więc nie mógł w tym czasie osobiście i na własny rachunek prowadzić działalności rolniczej na swoim gospodarstwie rolnym. W ocenie organu rentowego W. S. nie spełniał zatem w w/w okresie przesłanek do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

W. S. od dnia 22 maja 2006 roku podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników na wniosek w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego, macierzyńskiego i emerytalno-rentowego. Odwołujący się jest właścicielem gospodarstwa rolnego położonego w O. o powierzchni ponad 4 ha (0,29 ha przeliczeniowego). Gospodarstwo to prowadzi wspólnie z rodzicami, żona odwołującego się pracuje zawodowo. W gospodarstwie uprawiane jest zboże, ziemniaki buraki, hodowane są krowy, świnie, drób.

W okresie od 5 marca 2013 roku do 12 czerwca 2013 roku W. S. przebywał w Areszcie Śledczym w K.. W czasie nieobecności odwołującego się gospodarstwo było prowadzone przez jego rodziców i żonę. Zostały wykonane wszystkie niezbędne w tym czasie prace polowe, do zasiania zboża i posadzenia ziemniaków żona wynajęła pracowników. Zwierzętami hodowanymi w gospodarstwie zajmowała się matka odwołującego się. Podczas pobytu w areszcie W. S. miał stały telefoniczny kontakt z żoną i rodzicami (dzwonił do nich średnio trzy razy w tygodniu), około 3 razy w miesiącu miał widzenia z żoną. W czasie rozmów udzielał żonie i rodzicom wskazówek i poleceń odnośnie tego jakie prace należy wykonać w gospodarstwie i w jaki sposób mają być one wykonywane. Na jego polecenie żona wynajęła pracowników do siania zboża i sadzenia ziemniaków.

W. S. opłacił składki na ubezpieczenie społeczne rolników za okres przebywania w areszcie.

dowód: decyzja z dnia 31 maja 2006 roku k.5 akt KRUS, oświadczenie k. 20 akt KRUS, świadectwo zwolnienia k. 22 akt KRUS, zeznania odwołującego W. S. – nagranie 00:02:52 k. 42.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowego, które zostały ocenione jako w pełni wiarygodne. Ich autentyczność i moc dowodowa nie została zakwestionowana przez żadną ze stron. Sąd oparł się również na zeznaniach odwołującego, uznając je za spójne, logiczne i zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie W. S. zasługuje na uwzględnienie.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia czy organ rentowy w zaskarżonej decyzji zasadnie stwierdził, że odwołujący W. S. nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników na wniosek w zakresie ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno - rentowego w okresie od 5 marca 2013 roku do 12 czerwca 2013 roku.

Zgodnie z art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r., nr 50, poz. 291, z późn. zm.), rolnikiem jest pełnoletnia osoba fizyczna, zamieszkująca i prowadząca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osobiście i na własny rachunek działalność rolniczą w pozostającym w jej posiadaniu

gospodarstwie rolnym, w tym również w ramach grupy producentów rolnych, a także osobę, która przeznaczyła grunty prowadzonego przez siebie gospodarstwa rolnego do zalesienia. Przez działalność rolniczą rozumie się działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej (art. 6 pkt 3 ustawy). Z powyższego wynika, że ustawa nie wymaga aby rolnik miał stałe miejsce pobytu na terenie gospodarstwa rolnego, konieczne jest natomiast aby osobiście i na własny rachunek prowadził produkcję rolną. Oznacza to osobiste zarządzanie (m.in. decydowanie o tym jaki jest rodzaj i rozmiar produkcji rolnej, kiedy i jakie prace są wykonywane), ponoszenie nakładów, czerpanie korzyści. Rolnik nie musi osobiście wykonywać prac w gospodarstwie – może korzystać z pomocy rodziny, może zatrudniać pracowników najemnych. Jego zadaniem jest zorganizowanie pracy w gospodarstwie w taki sposób aby mogło ono funkcjonować także w czasie jego nieobecności. W wyroku z dnia 6 grudnia 2007 roku, I UK 139/07 Sąd Najwyższy wskazał, że „posiadacz gospodarstwa rolnego nie przestaje być rolnikiem w rozumieniu art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników z powodu czasowej nieobecności w tym gospodarstwie, jeżeli nie utracił jego posiadania i nie doprowadził do zaprzestania działalności rolniczej w zakresie przez niego zorganizowanym. Sama nieobecność w gospodarstwie rolnym nie pozbawia jego posiadacza statusu rolnika, jeżeli kieruje on produkcją w tym gospodarstwie. Nie ma w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników regulacji, która nakazywałaby traktowanie inaczej okresu tymczasowego aresztowania niż okresu nieobecności rolnika w gospodarstwie z innych przyczyn”. Z uzasadnienia powyższego wyroku wynika, że przebywanie rolnika w gospodarstwie rolnym jest potrzebne, z uwagi na konieczność wykonywania lub nadzorowania pracy, ponoszenia bieżących wydatków i reagowania w sprawach wymagających natychmiastowej decyzji. Potrzeba ta wynika ze specyfiki produkcji rolnej, nie jest natomiast wymaganiem ustawowym. Dlatego posiadacz gospodarstwa rolnego nie przestaje być rolnikiem w rozumieniu art. 6 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników z powodu czasowej nieobecności w tym gospodarstwie, jeżeli nie utracił jego posiadania i nie doprowadził do zaprzestania działalności rolniczej w zakresie przez niego zorganizowanym. Utrata przymiotu rolnika występuje wówczas, gdy posiadanie gospodarstwa rolnego zostało przeniesione na inną osobę lub dotychczasowy posiadacz został pozbawiony posiadania, albo wówczas, gdy gospodarstwo nie jest wykorzystywane przez jego posiadacza do prowadzenia działalności rolniczej. Wymaganie osobistego wykonywania działalności rolniczej nie jest spełnione również wówczas, gdy posiadacz gospodarstwa przekazuje je w zarząd innej osobie, pozostawi jej decyzje co do prowadzonej produkcji i korzysta jedynie z ewentualnych dochodów.

Wyniki przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego w niniejszej sprawie wskazują, że przez cały okres pobytu W. S. w areszcie śledczym w K. (od dnia 5 marca 2013 roku do 12 czerwca 2013 roku) należące do niego gospodarstwo rolne było prowadzone w takim zakresie jak w latach poprzednich. Wszystkie prace polowe zostały wykonane, nadal hodowano zwierzęta. Odwołujący się miał stałą kontrolę nad sposobem prowadzenia gospodarstwa w czasie jego nieobecności poprzez wydawanie w tym przedmiocie wskazówek i poleceń członkom rodziny. W. S. miał decydujący wpływ na prowadzoną w tym czasie produkcję rolną. Prowadzenie gospodarstwa rolnego przez odwołującego się polegało w tym okresie na zarządzaniu nim, nie nastąpiło zatem zerwanie przez niego związku z prowadzeniem działalności rolniczej.

Biorąc pod uwagę powyższe należy stwierdzić, że W. S. w okresie od 5 marca 2013 roku do 12 czerwca 2013 roku nie utracił statusu rolnika w rozumieniu powołanych wyżej przepisów, a zatem brak było podstaw do wyłączenia go z ubezpieczenia społecznego rolników. W tym stanie rzeczy, Sąd - na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. oraz powołanych przepisów - orzekł jak w sentencji.

O kosztach orzeczono na zasadzie art. 98 k.p.c. i § 2 ust. 1 i 2, § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 490).